

بسمه تعالی	
	نام خانوادگی: _____ نام پدر: _____ شماره دانش آموزی: _____
	پایه یازدهم؛ مشترک همه رشته‌ها تاریخ آزمون: خرداد ۱۴۰۰ مدت آزمون: ۷۵ دقیقه نام دبیر: _____
	نام دبیرستان: _____ آزمون درس: فارسی (۲)
بارم	قلمرو زبانی (۷/۵ نمره)
۱	۱. معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) بُرو شیر درنده باش، ای دُغَل _____ ب) هر روز خنیده نام‌تر گشت. _____ ج) بدو گفت مهتر به روی دزم _____ د) فرض است فرمان بردن از حکم جلودار. _____
۰/۵	۲. برای واژه مشخص شده بیت زیر در کدام گزینه معادل معنایی وجود دارد؟ « بیامد به درگاه سالار نو بدیدندش آن جا و برخاست غو » الف) جو بنهاد دل کینه و جنگ را بخواند آن گرانمایه هوشنگ را ب) ز یاقوت سرخ است چرخ کیود نه از آب و گرد و نه از باد و دود ج) از دی که گذشت هیچ ازو یاد مکن فردا که نیامده ست فریاد مکن د) بگذار تا بگریم چون ابر در بهاران کز سنگ ناله خیزد روز وداع یاران
۰/۲۵	۳. املائی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. « حالی (صواب / ثواب) آن باشد که جمله به طریق تعاون قوتی کنید تا دام از جای برگیریم. »
۰/۵	۴. در عبارات زیر، دو غلط املائی وجود دارد آنها را پیدا کنید و درست شان را بنویسید. الف) آن گاه آگاه شدند که غرقه خواست شد. بانگ و هزاهز و غریو خواست. امیر برخاست. ب) ایشان حقوق مرا به طاعت و مناصحت بگزاردند و به معونت و مباحثت ایشان از دست صیاد بجستم.
۰/۷۵	۵. در گروه واژگان زیر، سه نادرستی املائی دیده می‌شود؛ آن‌ها را یافته و درستشان را بنویسید. جد و رغبت - محجوب و مسطور - التیام بخش و مرحم - تهیب و سفیر - بحر رخصت - خوان عدل - کهتران و مهتران
۰/۵	۶. واژه «امروز» را در یک جمله به عنوان قید به کار ببرید. پاسخ: _____
۰/۵	۷. واژه «چگونه» را در یک جمله به عنوان مسند به کار ببرید. پاسخ: _____
۰/۵	۸. در گروه‌های اسمی مقابل، نوع وابسته‌های پسین را مشخص کنید: فریاد معلم / صدای مهیب _____
۰/۵	۹. واژه «استاد» در کدام گزینه شاخص است؟ الف) ایشان استاد زبان و ادبیات فارسی بودند. ج) استاد معین فرهنگ فارسی را تدوین کردند. ب) استاد وارد کلاس شد. د) کتاب استاد چاپ شد.
۰/۵	۱۰. در کدام گزینه نقش تبعی وجود ندارد؟ الف) برای من مگری و مگو دریغ، دریغ! ج) فرزند خود، سلطان ولد را روانه دمشق کرد ب) پدر مولانا، بهاء‌الدین ولد نام دارد. د) مولانا تدریس و وعظ را رها کرد.

۰/۵	۱۹. شخصیت «زاغ» را در داستان تمثیلی «گبوتر طوقدار»، تحلیل نمایید؟
۰/۵	۲۰. مفهوم مشترک دو بیت زیر چیست؟ الف) چه در کار و چه در کار از بودن ب) بخور تا توانی به بازوی خویش نیاید جز به خود، محتاج بودن که سعیت بود در ترازوی خویش
۰/۵	۲۱. این بخش از سرودهٔ کوتاه، بیانگر چه دیدگاهی است؟ «و تو شکر خدا کن، به هنگام رنج / و شکر او کن، به وقت رستن از رنج.»
۰/۵	۲۲. عبارت زیر به کدام صفات خداوند اشاره دارد؟ (دو مورد) «شرق از آن خداست / غرب از آن خداست / و سرزمین‌های شمال و جنوب نیز / آسوده در دستان خداست.» (کوتاه) پاسخ:
قلمرو ادبی (۴ نمره)	
۰/۵	۲۳. در عبارت زیر کدام آرایه ادبی وجود ندارد؟ «در ایران آن روز، دو دربار بود! دربار بزم و دربار رزم؛ بزم پدرو رزم پسر» الف) تضاد ب) سجع ج) جناس د) استعاره
۰/۵	۲۴. در کدام گزینه آرایه مجاز وجود ندارد؟ الف) به کران آب فرود آمدند و خیمه‌ها و شراع‌ها زده بودند. ب) دل از قوتیه برکند و عزم کرد که دیگر بدان شهر برغوغا باز نیاید ج) از آن جرم کاهنگران پشت پای بیوشند هنگام زخم درای د) چو کاوه برون شد ز درگاه شاه بر او انجمن گنبدت بازار گاه
۰/۵	۲۵. دو بیت زیر چه آرایه ادبی مشترکی دارند؟ الف) جانان من برخیز بر جولان برانیم زان جا به جولان تا خط لبان برانیم. ب) با زمانی دیگر انداز ای که پندم می‌دهی کاین زمانم گوش بر جنگ است و دل در جنگ نیست.
۰/۵	۲۶. در بیت «بین لاله‌هایی که در باغ ماست / خموشند و فریادشان تا خداست» شاعر از چه آرایه‌ای بهره گرفته است؟ (یک مورد کافی است)
۰/۵	۲۷. بیت زیر بیانگر کدام ویژگی شعر حماسی است؟ «بر آن گرز گاو سر دست برد بزد بر سرش ترگ بشکست خرد»
۰/۵	۲۸. مفهوم کنایه‌های زیر را بنویسید. الف) رنگ باختن: _____ ب) بور شدن: _____
۱	۲۹. نویسنده هر یک از آثار زیر چه کسی است؟ الف) شلواری‌های وصله‌دار: _____ ب) دیوان غریبی - شرقی: _____ موفق باشید.
۲۰	جمع نمره

۰/۵	۱۱. هر یک از واژه‌های زیر، در گذر زمان مشمول کدام یک از وضعیت‌های چهارگانه شده‌اند؟ الف) فتراک: _____ ب) کثیف: _____										
۰/۵	۱۲. در جمله مقابل نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را بنویسید. «گاه سفر آمد برادر، ره دراز است» _____										
۱	۱۳. جدول زیر را کامل کنید.										
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>فعل</th> <th>بن مضارع</th> <th>صفت فاعلی</th> <th>صفت لیاقت</th> <th>صفت مفعولی</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>نوشت</td> <td>نویس</td> <td>_____</td> <td>نوشتنی</td> <td>_____</td> </tr> </tbody> </table>	فعل	بن مضارع	صفت فاعلی	صفت لیاقت	صفت مفعولی	نوشت	نویس	_____	نوشتنی	_____
فعل	بن مضارع	صفت فاعلی	صفت لیاقت	صفت مفعولی							
نوشت	نویس	_____	نوشتنی	_____							
	قلمرو فکری (۸/۵ نمره)										
۰/۵	۱۴. موارد زیر را به نثر روان برگردانید. الف) از فرط هیجان لکه می‌دویدم. ب) امیر از آن جهان آمده، به خیمه فرود آمد. ج) مادرم شمااتم می‌کرد، می‌گفت: «به شتر افسار گسیخته می‌مانی.»										
۰/۷۵	د). چون او را در بند بالا بسته دید، زهاب دیدگان بگشاد و بر رخسار، جوی‌ها برآند.										
۰/۷۵	ه) روح را خاک نتواند مبدل به غبارش سازد، / زیرا هر دم به تلاشی است تا که فرا رود.										
۰/۷۵	و) دریادلان راه سفر در پیش دارند / پادشاه زکاب راهوار خویش دارند.										
۰/۷۵	ز) تو شاهی و گر ازدها بیکری؟ / بیا بد زدن داستان، آوری.										
۰/۵	۱۵. در عبارت زیر مقصود نویسنده از قسمت‌های مشخص شده چیست؟ «مردمی که به خانه‌های تاریک و بی‌دریجه عادت کرده‌اند، از پنجره‌های باز و نورگیر گریزان هستند.»										
۰/۵	۱۶. مفهوم کدام بیت به آیه شریفه: «أنا غرضنا الامانة علی السموات والارض والجبال و ...» اشاره دارد؟ الف) هر که را گویند باشد نوبتی در آسیا ب) سخن که مبتذل افتاد آسمانی نیست ج) آدمی گو خون بگرید از گرانباری رواست د) آسمان گو مغروش این عظمت کاندر عشق آسمان چون نوبت ما را فراموش کرده است؟ چو شمع، حرف کسی بر زبان نمی‌آید کان چه نتوانست بردن آسمان بر دوش اوست خرمن مه به جوی، خوشه پروین به دو جو										
۰/۵	۱۷. کدام بیت مفهوم متفاوتی دارد؟ الف) ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز ب) بی تو می‌گویند تعطیل است کار عشق‌بازی ج) مگو سوخت جان من از فرط عشق د) خواستم از رنجش دوری بگویم، یادم آمد کان سوخته را جان شد و آواز نیامد عشق اما کی خبر از سنبه و آدینه دارد؟ خموشی است هان، اولین شرط عشق عشق با آزار خویشاوندی دیرینه دارد										
۰/۵	۱۸. ماراتنی را که بر دوش ضحاک رویدند، مظهر چه خصیلت‌هایی می‌توان دانست؟ پاسخ: _____										